AZTAG
JOURNAL ARMÉN. QUOTIDIEN
B. P. 587 BEYROUTH, Liban
Téléphone N° 36-29
Directeur-Propriétaire
HAIG BALIAN

ԳՆԵՐԸ
ՍԻՐԻՈՅ տար. 550, վեցամսեայ 300 ՍԻՐ.
ԱՐՏԱՍԱՀՄ. տարի. 7, վեցամսեայ 4 ոսկի

ԱԶԴԱԿ

ازتاك

ՕՐԱԹԵՐԹ

ԱԶԳԱՅԻՆ, ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ, ԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆՏԵՍԱԳԻՏԱԿԱՆ

جريدة سياسية ادبية اقتصادية حرة

ՀԵՌԱՁԱՅՆ ԹԻՒ 36-29

ՇԱԲԱԹ ՆՈՅԵՄԲԵՐ 18 1933

ԶՈՒՐՔԸ ՀԱՏՍԸ 2.50 Ս.Դ.

Է. ՏԱՐԻ | Ամեն առաւոտ պէտք է քեզի բերիս ցնծութիւն ճառագիթ | Տնօրէն — Խմբագիր՝ ՀԱՅԿ ՊԱԼԵԱՆ | Չհրատարակուած ձեռագիրները չեն վերադարձուիր | ԹԻՒ 177 (1015)

ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆ

Ա Յ Ո

«Այո» կամ «ոչ», կը հարցնէին հիթլէրականները գերման ժողովուրդին։ Կարուկ կերպով այս էր ուղղուած հարցումը հիթլէրի կողմէ գերման ընտրողներուն։ Համաձա՞յն էք կառավարութեան ներկայ քաղաքականութեան՝ թէ ոչ։ Եթէ համաձայն էք քուէարկեցէք «այո»։

Այս փորձը ընելու երկու պատճառներ ունէր հիթլէր։ Նախ ցոյց տալ կ'ուզէր արտաքին աշխարհի առջև թէ՝ գերման ժողովուրդը միասիրտ և միահոգի կանգնած է կառավարութեան կողքին և պատրաստ դիմագրաւելու ամէն տեսակ վտանգներու։ Իսկ բուն, ամենակարևոր պատճառը պատասխանատուութեան խնդիրն էր։ Գերմանիան, հիթլէրի հրամանով, անցած Հոկտեմբեր ամսուան սկիզբները քաշուեցաւ Ազգերու Դաշնակցութենէն ալ։ Այդ միևնոյն օրը երբ Ազգ. Դաշնակցութենէն վերջնականապէս կը հրաժարէր Գերմանիան, հիթլէր լուծեց Ռայխսթակը։ Որովհետև Ազգերու Դաշնակցութենէն քաշուելու որոշումը չափազանց պատասխանատու քայլ մըն էր եւ կրնար ապագային ստեղծել այն տեսակ բարդութիւնները որ հարկ ըլլար ամբողջ գերման ժողովուրդին միացումը։ Հետևաբար, հիթլէր պէտք տեսաւ հանրաքուէի դիմել նոր ընտրութեան ձեռնարկելով։ Քաւէարկողները պարզապէս պիտի յայտնէին իրենց կամքը թէ՝ հիթլէրի վարած քաղաքականութեան՝ ներքին թէ արտաքին ճակատներու վրայ, համաձա՞յն են և կը կիսե՞ն պատասխանատուութիւնը։

Գերման ժողովուրդը յայտնեց իր կամքը «այո» պատասխանելով ուղղուած հարցումներուն։ Առանց ծանր միջադէպերու, 43,464,420 ընտրողներ քուէարկեցին, որոնցմէ 40 միլիոնը ի նպաստ հիթլէրի «այո» և երկու միլիոնը «ոչ»։ Մնացած աննշան թիւ մ'ալ ձեռնպահ։ Նախորդ ընտրութեան, հիթլէրի ի նպաստ քուէարկողներուն թիւն էր 17 միլիոն, մինչ ի նպաստ ընկերվարականներուն և համայնավարներուն 12 միլիոն։ Ինչպէս կը տեսնուի, իրականացած են հէր հիթլէրի ազգայոյզ յայտարարութիւնները թէ՝ Մարքսիզմը և Պոլշեվիզմը արմատախիլ պիտի ընէր Գերմանիայէն։

Կասկած չկար գերման ընտրութեանց այս կերպ վերջաւորութեան համար։ Նախապէս արդէն միջազգային ժամուլը կը նախատեսէր հիթլէրի յաղթութիւնը։ Անգլիական և ֆրանսական թերթեր չատ առաջ գրեցին որ անխուսափելի է հիթլէրի յաղթութիւնը, որովհետև ներկայ պայմաններու տակ Գերմանիոյ մէջ ազատ ընտրութիւն կարելի չէ ընել։ Եւ որքա՜ն ճիշդ ելան այդ նախատեսութիւնները։ Գերմանիոյ պէս տիքթատորական երկրի մը մէջ, անհնար է ժողովուրդին համար իր կամքը յայտնել առանց վախի։ Միթէ միևնոյն արդիւնքը չի՞ տուին Թուրքիոյ ընտրութիւնները։ Հակառակ դժգոհութիւններու և ընդդիմադիրներու հսկայ բանակին, ոչ մէկ քուէարկող համարձակեցաւ Մ. Քէմալին աննպաստ ձայն տալ։ Բռնապետական երկիրներու մէջ ընտրութիւնները երբեք չեն ներկայացներ ժողովուրդներու կամքը։

Հիթլէրի կուսակցութեան իշխանութեան գլուխ անցնելէն ի վեր, Գերմանիոյ մէջ կը տիրէ արտակարգ դրութիւն մը, յեղափոխական յաղթապէս լռեցնելէ և երկիրը մաքրելէ վերջ անոնց ոտնձգութիւններէն, հիթլէր սկսաւ լուծել ընկերվարական հոսանքները և արգիլեց անոնց կազմակերպութիւնները։ Կարգաւ, անկէ վերջ, տկարացուց և չեզոքացուց միւս կուսակցութիւնները, նոյն իսկ իր կողմակից-ները եղող Հիւկենպէրգի ազգայնական կուսակցութիւնները։ Փոխուեցան նաև երկրի սահմանադրական նախկին վարչաձևերը։ Գերմանական միութեան ներքին միութիւնը կազմող տէրութեանց ինքնավարութիւնները վերցուեցան և բոլորը կապուեցան ուղղակի Պերլինի։ Միևնոյնի, Սթութկարտի կիսանկախ կառավարութիւնները գոյութիւն չունին հիմայ և բոլորը կը կառավարուին Պերլինի ընդհանուր կուսակցութեան կողմէ։ Պիղմարքի կողմէ սկսուած գերմանական միութեան ծրագիրը ամբողջացուած է հիթլէրի կողմէ։ Եւ բոլորին վրայ հիթլէրի կուսակցութեան տիրապետութիւնը վճռական է։

Այս տեսակ երկրի մը մէջ և այս պայմաններու տակ ազատ ընտրութիւն կարելի՞ է ընել։ Հիթլէրականները իրենց յաղթանակին և յաղթութեան այնքան վստահ էին որ այս անգամ ոչ բրօբականտի համար լայն զոհողութիւններ ստանձնեցին և ոչ ալ պէտք տեսան օժանդակութիւնը խնդրել եկեղեցիներու։

Պէտք է խոստովանիլ նաև որ, գերման ժողովուրդը այն հասուն ու հասարակ մարդն է որ իր փրկութեան համար ուրիշ ելք չունի եւ ներկայ կառավարութեան հետևած քաղաքականութիւնը ամենէն յստակ ձևով կը տեսնէ, ազատուելու համար Վէրսայլի դաշնագրի իրեն պարտադրած ճնշումներէն։ Որովհետև չկայ գերմանացի մը որ այդ դաշնագրի դէմ լարուած չըլլայ։ Եւ իրականին մէջ, հիթլէրէն առաջ եկող բոլոր կառավարութիւններն ալ ամէն միջոցի դիմեցին, դիւանագիտական ամէն աշխատանք տարին Վէրսայլի դաշնագրին լուծէն ազատուելու համար։ Ոմանք արևելեան քաղաքականութիւն մշակելով, այսինքն Ռուսիոյ հետ միանալով Եւրոպայի մարտահրաւէր ուղղելու կողմակից գտնուեցան, ուրիշներ եւրոպական տէրութեանց հետ համաձայնութեան գալու գաղափարը յառաջ քշեցին։ Շթրէզման, որ այս եան եզր մը գտնելու գաղափարը յառաջ քշեցին, Շթրէզման, որ այս երկրորդ տեսակէտի առաջնորդն էր, այդ ուղղութեամբ մեծ աշխատանքներ տարաւ և համագործակցութիւն ստեղծեց, սակայն չի կրցաւ Գերմանիան ազատել Վէրսայլի կապանքներէն։ Ընդհակառակը օր օր աւելի ամրացաւ այդ շղթան, ամէն անգամ որ գերման ժողովուրդը Նոր պարտութիւն և չարժուած ցոյց տուաւ դաշնագիրներու դէմ։

Եւ այդ օրերուն, երբ Շթրէզման ու իր կողմակիցները եւրոպական տէրութեանց հետ համագործակցութիւն ստեղծելու եւ փոխադարձ հասկացողութեամբ մը Վէրսայլի լուծէն ազատուելու փորձեր կընէին, կ'ամբարտաւանէր և կը զօրանար հիթլէրական շարժումը և իվերջոյ կը պարզուէր, յայտարարելով որ՝ Գերմանիոյ փրկութիւնը ոչ Ռուսիոյ հետ դաշինքի մէջ կը գտնուի և ոչ ալ Արեւմուտքէն, այլ իր ծոցէն՝ Գերման ժողովուրդէն։

Ահա թէ ինչո՛ւ չափազանց կարեւոր է և ժամադրիչ Գերմանական վերջին ընտրութեանց արդիւնքը, որովհետև այժմէն իսկ Գերման ժողովուրդը իրաւունք տուաւ հիթլէրի տեսակէտին եւ վարած քաղաքականութեան։

ԱՆԳԼԻԱ ՎԵՐԵԼՔԻ ՄԷՋ

Անգլիա ակնյայտնի յառաջդիմութիւններ կ'ընէ անհատական ապաքինութեան ճամբուն վրայ։ Ծառայդիմութիւնը իրական և վճռական է։ Մարդիկը իրական և վճռական է։ Մարդիկը սա՛յն թէ սակաւին բաց կը մնայ սա՛ հարցումը, որ յաճախ արուեցաւ համաշխարհային պատերազմին մեծ ճակատամարտներու միջոցին, թէ այս անգամ պիտի յաղթո՞ւի արդեօք խաւարին ելքը կամ վերածագկումը։ Անգլիոյ բախտաւորութիւնը այն ատիճան կախում ունի համաշխարհային վաճառականութենէն, որ յոյժ զգալուն ծանրաչափ մը կը ներկայացնէ, իրական հիմ ծառայելով անհատական օդային գուշակութեան մը համար։ Ով որ այսօր քննէ այս ծանրաչափը իրաւամբ ակնարկով, կրնայ հասկնալ թէ անգլիին սիրտը չարաւնակ կը բարձրանայ։

Մխիթարական է որ ամէն ամիս անգործներու նուազում մը կը տեսնուի։ Ծանուցարէն ի վեր գործազրկութիւնը Անգլիոյ մէջ 566 հազար 338 հոգի պակաս կը հաշուէ։ 1931 Դեկ.ի առաջին կէսէն ի վեր այսքան ցած ցուցադրակ եղած չէր։ Ուրիշ երկիրներ կրնան պարծիլ աւելի զօրաւոր անկումի մը վրայ։ Անգլիոյ մէջ գործազրկութեան անկումը ոչ մէկ ժամանակ ամէն այնքան ուժով եղած էր, և ամբողջ այս ատենուան ընթացքին չարաւնակական դարձած ան, և այսօր կէս միլիոնէն աւելի ընտանիքներ կան, որոնց անդամներէն չաստիրը, ատրիներէ ի վեր ամանց աշխատանքի մնալէ վերջ, ամէն առաւօտ իրենց բանին գործին կ'երթան և իրենց ու իրենցներուն ապրուստը կը ճարեն։ Այս բարւոքումին միտքերակն կէսը չարաւնակութիւնն է, չարժամին վերելքն է։ Աշխատանքը չանկերուն փոփոխութիւններուն հետ կապ չունի, այլ ատրուան եղանակներուն հետ կապուած է, և չի վերադարձիր նաև կառավարական օրէնք մէկ գործին ողջեցութեան։ Աւելի հետաքրքրական է բարւոքումին ուժով և չարաւնակ ըլլալն, ինչ որ կ'ապացուցնի բրիտանական վաճառականութեան քանակներով։

Երկրին ներքին ժանր վաճառականութեան, այսինքն ներքին սպառումի թիւերը չափազանց է։ Աւելի կը նշանակէ թէ ազգը աւելի դրամ ունի, ինչ որ դարձեալ բնական հետևանքն է ա՛յն իրողութեան, թէ չատ աւելի բանուորներ կան, այսինքն դրամի փոխադրէն ծառայողներ։ Աշխատութիւնը աւելնալով վարձքերը կ'աւելնան, և գրեթէ փարողութիւնն ալ բան այնչափ կ'աւելնայ, և կը բազմանայ խնդրանքը ապրանքներու և այսպէս կը ստեղծուի նոր աշխատանք։

Մեր ճարտարարուեստական գործատիրութեան վիճակին համար ևս միշտ ատիճանաչափ կը նկատեմ երկաթուղիներով փոխադրուած ապրանքներուն զօրութիւնը։ Երբ գիծերը աւելի ապրանք փոխադրեն, կը նշանակէ թէ աւելի կ'արտադրենք և աւելի կը գնենք։

Վերջին ամիսներուն պաշտօնական թիւերը յայտնի բարւոքում մը կը ցուցընեն բազմամսեայ մէկ ատրի առաջընթացման թիւերուն և կը բարձրանան չարթէ չարթ։

Ուրիշ վաստակի ատիճանաչափ մըն է հանրութիւններուն (համ նիւթերուն) ներածութիւնը։ Ծանրիթէն մինչև օգտագործի վերջը այս ներածութիւնը աւելի մեծ եղաւ քան վերջին տասը տարիներուն համապատասխան ժամանակամիջոցին։ Ելեւէջ-

ԳՐԱՆՆ ԵՒ ՍԻՒՐԻԱԿԱՆ ԴԱՇՆԱԳԻՐԸ

Լաթիֆ պէյ Ղանիմէ հանր. շինութեանց Նախարար նշանակուած է

Բ. Գօմիսէրի ազդարարութիւնը չրագրողներուն

ԴԱՇՆԱԳԻՐԸ ՅԱՐԴ ՍՏՈՐԱԳՐՈՒԱԾ ՉԷ

Սէլիմ պէյ Ճամպէրլիի հրաժարականը ընդունուեցաւ։ Նախարարաց խորհուրդին կողմէ։ Կրթական նախարարը իր պատճառաբանեալ հրաժարականին մէջ կը յայտներ որ առողջական պատճառներով ստիպուած է հրաժարիլ իր գրաւած նախարարութիւններէն։ Հան. Նախագահը նախարարաց խորհուրդին միջոցաւ ընդունեց հրաժարականը և շնորհակալութիւն յայտնեց մինչեւ իր հրաժարման օրը մատուցած ծառայութիւններուն համար։

Միեւնոյն օր, Հանրապետութեան Նախագահի որոշմագրով հանրային շինութեանց Նախարարութեան պաշտօնին կը կոչուէր Լաթիֆ պէյ Ղանիմէ, իսկ կրթական նախարարութիւնը կ'ստանձնէր Վարչապետ Հազիզ պէյ Ազմ։ Մասնաւոր պատրիրակութիւններ ազգայնականներու կողմէ պանդոկ երթալով շնորհակալութիւն յայտնած են Սէլիմ պէյ Ճամպէրլիին իր հրաժարման համար։ Նախկին Նախարարը իր խօսքերուն մէջ ցոյց տուած է որ հրաժարման պատճառ առողջական չէ։ Լաւ մը տարածուեցաւ թէ՝ Արգութութեան Նախարարը Սիւլէյման պէյ Ջուխտար եւս որոշած է հրաժարիլ։ Սակայն Նախարարը հերքած է այդ լուրը և ուելցուցած որ ինք կարդ մը պահանջներ ներկայացուցած է միայն։ Դաշնագրի չարչ ուղղուած հարցումի մը պատասխանելով Արգութութեան Նախարարը յայտնած է որ դեռ ստորագրուած չէ, օրովհետև կարգ մը կէտեր կան որոնք չատ խիստ են։ Եթէ կարենանք համաձայնիլ անոնց չարչ, Իրագի դաշնագիրէն աւելի նպաստաւոր կ'ըլլայ մեր և Ֆրանսայի միջեւ կնքուելիք դաշնագիրը։

Վարչապետ Հազիզ պէյ Ազմ յայտարարած է որ ամէն բան վերջացած է և պատրաստ է դաշնագիրը։

Ազգայնական բոլոր պետերը հաւաքուած են Տամասկոս և գիշեր ցերեկ գաւմարաւմներ կ'ունենան։ Ծայտարարութիւնը որ պիտի պարզէ ազգայնականներու դիրքը ներկայ կացութեան և դաշնագրի հանդէպ, արդէն պատրաստուած է և կը կարծուի որ այս երեկոյ յանձնուի մամուլին։ Ազգայնականներու ժողովները կը մասնակցին նաեւ Քրիքուլի պետերէն Ապտուլ Համիտ պէյ Քէրիմի և Տօքթ. Գիւան։ Գէյրութէն Լէեան պէյ Սոլհ, Գամալպէգէն եաւուշ պէյ Հայաթ։

Բարձր Գօմիսէր պ. Քր Մարթել երէկ օդանաւով Բեյրութ մը կատարեց դէպի Տէրզոր և հոգիւ երեկոյեան վերադարձաւ Տամասկոս։

Գ. Վէպէր, Բարձր Գօմիսէրի փոխանորդը, երէկ լրագրողները հրաւիրելով ը դարերէց որ դաշնագրի չարչ սխալ տեղեկութիւններ կը հրատարակեն քերթերու մէջ. եթէ չարաւնակուին այդ անհիմն լուրերը, Բարձր Գօմիսէրութիւնը պիտի ստիպուի խստիւ պատժելու հեղինակները։

Ըստ էքլ Նէհարի տեղեկութեանց, Տամասկոսի մէջ բազմաթիւ ժողովներ կը գումարուին այսօր չարաթ օր ընդհանուր պոյքոթ ընելու համար, իբրեւ բողոք ներկայ կացութեան։

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ՔՐՈՆԻԿ

Ի՞նչ է «Սթօք»ին Դերը Վաճառականութեան մէջ

«Սթօք» անգլիերէն բառ մըն է, եւ քանի մը նշանակութիւն ունի, ինչպէս դրամագլուխ, պահուն արժէքագիր ևլն։ Վաճառականութեան մէջ կը նշանակէ հրապարակի մը վրայ կամ մեծ բանտի մը մէջ ահէ քանակութեամբ պատրաստ վաճառք։ Ճարտարարուեստի մէջ սթօքի համար ամէնաթիչ կը նշանակէ գործարանին՝ գնդէ մը ապրանք չ'սատցած՝ իր հաշուոյն վաճառք մը գործելն ու պատրաստելը։ Այս սովորութիւնը, որ ճարտարագործական երկիրներու մէջ մուտ գտած է 25—30 տարիներէ ի վեր, հետզհետէ կ'ընդհանրանայ։

Բացատրենք թէ ինչո՞ւ։ Առևտրական, օրինակի համար, էն գլխաւոր ճարտարարուեստը, ատրազգործութիւնը։ Հին ատենները, քնատիքները իրենց ձեռքով արտադրած հիւսելու նիւթը, քերթան, բուրդ — իրենց ձեռքով ձմեռ գիշերներ կը գործէին, կը պատրաստէին։ Ապա սովորութիւն եղաւ նախանիւթը ատրայնանկին յանձնել, որ ատպարուեցած համաձայն կը չինէր կտաւն ու կերպասը։ Ոտրայնանկը բնաւ իր խանութը պատրաստ վաճառք չէր պահեր, միշտ ապրանքի վրայ կ'աշխատէր։ Ծեռայ քիչ մը հարուստ ատրայնանկներ սկսան իրենք՝ առաջուց քերթան, բուրդ գնել ու խանութին պահել, որպէսզի ապրուստ պահուն յանձախորդին ուզած լայնքին ու ձևին համեմատ գործեն։ Կը պատահէր որ յանախորդները չուտ յանձնուած կը պահանջէին։ Ոտրայնանկները զանոնք գոհացնելու համար քելտրուեցան էն շատ գործածուած տեսակներէն առաջուց գործել ու պահել։ Այս սովորութիւնը տարածուեցաւ, ու սկիզբն եղաւ սթօքի վրայ աշխատելու։

Բամպակը բոլորովին յեղաշրջեց այս ճարտարարուեստին աշխատութեան պայմանները, և անհրաժեշտ հարկ դրաւ սթօք վաճառք տրատրելը։ Բամպակը ուրիշ հիւսուածներէ խիստ ատեն ըլլալով և այդ հիւսուածներուն գործք տեսնելով, հիւսուածներու ահագին խնդրանքներ եղան Եւրոպայի մէջ։ Եւ օրովհետև նախ բամպակը տեղական արտադրութիւն չէր, հետևաբար վաճառքներ կընտրուածէր ներկրող այնքան ատեն վաճառք մըն էր որ գործատեր մը իր օրական աշխատութիւններով չէր կրնար բաւական սպրուստ ապահովել, ուստի փոխանակ ատրայնանկի ձեռքով յատրեւ ատուշ արտադրելու, հարկ եղաւ մեքենաներու դիմում ընել, և իրաց բնական բերմամբ հնարուեցան հիւսելու, գործելու մեքենաներ եւ գործարաններ հիմնուեցան հոն ուր նախանիւթին փոխադրութիւնը դիւրին և գործող մեքենաներուն չարժող զօրութիւնը ատեն էր։

Ինչպէս կը տեսնուի, բամպակին ատեն մեքենաներ պատճառը որ ձովեզերեայ ու հանքածուխը ատեն կամ հասուն չաւերը չատ տեղեր միայն հիմնատած են բամպակի գործարանները ու յաջողած են։

Ամբողջ Եւրոպայի մէջ ամենէն ատեն չատ քիչ տեղեր հաստատուեցան բամպակի գործարանները, որոնք չէին կրնար սպասել հեռակայ գնդներու ացելութեան կամ յանձնարարութեան։ Ուստի ատիպուեցան նախապէս պատրաստել ապրանքի տեսակները ու ծախսը հանել։ Այսպէս գործելու համար ուրիշ անխուսափելի պահանջ մըն ալ ունէին։ Գործարան մը չի կրնար իր աշխատութիւնները դադրեցնել։ Պատատեր է ատրին ամբողջ անդամ գործել, օրովհետև գործարանները ուզած ատենին գործատեր չեն կրնար գտնել։ Ատիպուած են որոշել թիւով գործատորներու հետ ժամանակի մը համար համաձայնութիւն ու պայմանագրութիւն կնքել։ 1000 գործատեր աշխատող գործարանատէր մը եթէ իրա-

ՍՈՎԵՏԱԿԱՆ ԳՐՔԵՐ
ՊԵՏՀՐԱՏԱՐԱԿՉՈՒԹՅԱՆ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՄԱՍՆԱՃՅՈՒՂ
Ջիվանի
ՀԱՅՏՆԻ ՏՈՒՓԱՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

ՀԱՅԿԱԶՅԱՆԻ ԳՐՔԱՍԻՐՈՒԹՅՈՒՆ

ՈՍՈՎ ՆԱՀԱՊԵՏ

Ե. ԳԱՐԻ

ԲՈՐ ԳԱՂԱՓԱՐ

— Լա՛ր ուրախ, ես ասում, ես ասում, ես ասում... Ես ասում եմ, որ ես ասում եմ, որ ես ասում եմ, որ

ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

ՖՐԱՆՍԱ ԵՒ ԳԵՐՄԱՆԻԱ

ՖՐԱՆՍԱՅԻ ԽՕՍՔԸ

Գերման Վերջին Ընտրութեանց Առթիւ

ՓԱՐԻԶ.— Երեսփոխանական ժողովին մէջ պ. Բ. Պոնքուր Ֆրանսայի արտաքին քաղաքականութեան մասին յայտարարութիւններ րրաւ։ Յայտարարեց որ համաձայն է երեսփոխաններու կարծիքներուն։ Բոլոր երեսփոխանները նկատի առած են գերման յեղափոխութեան հետեւանքները։ 12 նոյեմբերւայ քուէարկութիւնները չեն կրնար փոխել Ֆրանսայի տեսակէտները։ Այդ քուէարկութիւնները ցոյց տուին, որ գերման ժողովուրդը միացած է ամէն անգամ աւելի եւ կը պահանջէ իր երկրէն դուրս գալով, նոր երկիրներու տէր դառնալ։ Գերմանիոյ Ազգ. Դաշնակցութենէն հեռացումով նոր բան չի փոխուիր։ Եթէ Գերմանիա շարունակէ իր այս ընթացքը, այն ժամանակ անիկա դէպի անդունդ պիտի առաջնորդուի։ Ես կ'ըսեմ պարզ եւ յստակ կերպով, վարչապետ Հիթլէրի։— «Եթէ իսկապէս կը ցանկաք խաղաղութեան եւ համաձայնութեան, նոյն ցանկութիւնը ունինք եւ մենք։ Պրիանի նման մենք ալ համաձայնութեան, մերձեցման եւ լաւ դրացիութեան ցանկացող ենք։ Մենք կ'ուզենք, որ Գերմանիա ունենայ իր իսկական տեղը ազգերու շարքին»։ Ցետոյ պ. Բոլ Պոնքուր խօսեցաւ այն ժողովուրդներուն մասին որոնք Ֆրանսայի բարեկամ են եւ մանաւանդ դաշինք կնքած անոր դէմ։

Պ. ԱԼՊԵՐ ՍԱՐՕԻ ԿԱՐԵՒՈՐ ՃԱՌԸ

ՖՐԱՆՍ. ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆԻՆ ՄԷՋ

ՓԱՐԻԶ.— Պ. Ա. Սարօ խիստ ուժեղ եւ կարեւոր ճառ մը խօսեցաւ Խորհրդարանին մէջ.— «Որպէսզի սկսուած գործը շարունակուի եւ վերջնայ, պէտք է Ազգ. Դաշնակցութիւնը ժբնեւ մնայ։

Ֆրանսա ամէն գնով խաղաղութեան ցանկացող է։

Ֆրանսա պէտք է պաշարիւն ըլլայ, խոյս տայ վտանգի ամէն տեսակ գըրգռիչ միջոցներէ։ Անիկա պէտք է նախատեսէ բոլոր դէպքերը։

Պէտք է Ֆրանսան գիտնայ նաեւ, որ ինքը ուժեղ է նիւթապէս ու զինուորականօրէն եւ երբեք ծոյլ չի տար, որ ուրիշներ իր վրայ իշխեն, հրամայեն։ Մենք կը ցանկանք, որ Գերմանիա, խաղաղասէր ազգերու համախմբումին մէջ իր օրինաւոր տեղը ունենայ։

Աշխարհ գիտէ, որ Ֆրանսա ուժեղ եւ զօրաւոր է, որովհետեւ վստահ է իր արդար իրաւունքին համար։ Հակել Ֆրանսայի ապահովութեանը վրայ կը նշանակէ աշխատիլ բոլորին խաղաղութեան համար։

Ֆրանս. Երեսփոխանական Ժողովը

ՓԱՐԻԶ.— Երեսփոխանական ժողովը երէկ, վերջացուց արտաքին քաղաքականութեան վրայ իր ունեցած վիճաբանութիւնները։

Ժողովը 194ի դէմ 395 ձայնով վստահութեան քուէ տուաւ կառավարութեան։ Վիճաբանութիւններու ընթացքին Արտաքին Գործոց Նախարար Պոլ—Պոնքուր յայտարարեց մասնաւորաբար։ —«Ֆրանսան պատրաստ է ասչէն տեսակ դիւանագիտական խօսակցութեանց Գերմանիոյ հետ։ Մենք դեսպան մը ունինք Պերլինի մէջ, Գերմանիան ալ ունի դեսպան մը Փարիզի մէջ։ Ամէն տեսակ իրական եւ օրաշ առաջարկ, մեր կողմէ նկատի պիտի առնուի»։

Օհնաբաստութեան Ժողովը ի՞նչ կ'ըսէ

ԺԸՆԵՒ.— Պ. Բոլիթիս նկատեց, որ կարող չէ այլեւս շարունակելու իր գործը Ժընեւի մէջ, որովհետեւ Անգլիացի, Իտալացի պատասխանատու պատգամաւորները բացակայ են Ժողովէն։ Պ. Բոլիդիս պիտի մեկնի վաղը Փարիզ։

Միւս կողմէ տեղեկաբերները հաւաքուեցան այս առաւօտ պ. Հէնտերսընի մօտ եւ առաջարկեցին գրել բոլոր պետութեանց, յայտնելով որ իրենք ոչինչ կրնան ընել, քանի որ Զինաթափութեան Ժողովի պատասխանատու անձերը մէջտեղ չկան։

Ռուս—Ամերիկեան յարաբերութիւնները

ՈՒԱՇԻՆԿԹՔՆ.— Ռուս ամերիկեան պաշտօնական բանակցութիւնները կը շարունակուին։ Սովիէթներու իշխանութիւնը տակաւին չէ ճանչցուած։ Այդ իշխանութեան դէմ արտայայտուողներու թիւը երթալով կը բարձրանայ։ Այդ առթիւ տեղի կ'ունենան ցոյցեր, բողոքներ։ Կառավարութիւնը մինչեւ հիմա լուռ կը մնայ այդ բողոքներուն ու ցոյցերուն հանդէպ։

Թուրքիոյ Ֆրանսական դեսպանը

ՄԱՐՍԷՅԼ, 16։ Թուրքիոյ Ֆրանսական Դեսպանը այսօր նաւ հասաւ։ — Անկից Նոր Թուրքիոյ յառաջդիմութեան մասին գովեստով խօսեցաւ —, «կրնամ ըսել նաեւ, որ Թուրքիա՝ իր դրացիներու՝ Ռուսաստանի, Յունաստանի և Սերպիոյ հետ լաւ բարեկամական յարաբերութիւններ կը սլակէ։ Թուրքերը կ'աշխատին բարեկամանալ նաեւ Գալկարիոյ հետ։ Ռուս-Թրքական յարաբերութիւնները խիստ լաւ են։ Գալքաններու մէջ չարժում մը սկսած է խաղաղութեան ի նպաստ։

Նոր Հայխոթակը

ԳԵՐԼԻՆ, — կիրակի օրուան հաշուարկներէն պարզուեցաւ։ Թիւերն են՝ 40.601.577 «այո», 2.100.181 «ոչ» 750.061 քուէ անհետեւանք։

Ռայխսթագի քուէարկութեան վերջնական արդիւնքներէ՝ 39,638.789 կատարական ցանկին համար, 3.348.363 անհետեւանք։ Քուէարկուներու թիւն է՝ 42.988.152, արձանագրուողներու 45,141.945 թիւին վրայ։ Ռայխսթագը պիտի բաղկանայ 661 երեսփոխաններէ։

Հաւանաբար նիստի հրաւիրուի Դեկտեմբերին և քննէ Գերմանիոյ մասին ահռելագրութիւնը։ Նոր Ռայխսթագի մէջ կիներ չկան։ Երեսփոխաններու միջին տարիքը 30—45 տարեկան է։ ամենէն տարէցը զօր։ Լիդմանն է, 83 տարեկան։

Սովիէթներու ճանաչման դէմ պայքարը

ՈՒԱՇԻՆԿԹՔՆ.— Ռուսեւամերիկեան պաշտօնական բանակցութիւնները չարունակին խօսակցութիւնները Ռուսիոյ ճանաչման և այլ խնդիրներու չուրջ։ Գեներալ կը պատրաստուի հաժաձայնութեան տարագրման համար պ. Ռուզվելթի ժեկնումէն առաջ։ Սակայն սովիէթներու ճանաչման ընդդիմութիւնը կը մեծնայ։ Անոր չուրջ խմբուած են, գլխաւորաբար Նիւ—Եորքի երեսփոխան պ. Ֆիչի, 1500 հայրենասիրի. և կրօնական խմբակցութիւններ, պայքարելով համայնավարութեան դէմ։ պ. Հիւսէյ, նախագահ և նախկին զօրավար բացաւ պայքարը ճառերով, որոնք անձնական և նախկին զօրավար բացաւ պայքարը ճառերով, որոնք անձնական և

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԵՌՈՒԶԵՌ

ԼԻԲԱՆԱՆԻ ՄԷՋ

32 ԵՐԵՍՓՈԽԱՆԵՐԷՆ ՄԻԱՅՆ ՄԷԿԸ ՀԱՅ ՊԻՏԻ ԸԼԼԱՅ

ՄԻԱՑՄԱՆ ՓՈՐՁԵՐԸ ԿԸ ՇԱՐՈՒՆԱԿՈՒԻՆ

Առեն մը ի վեր եռուզեռի մէջ են Լիբանանի խազախական օրգանակները։ Նախկին վարչապետներ, նախարարներ եւ երեսփոխաններ, համաձայն իրենց ունեցած նախկին խմբաւորումներու շարունակ խով խովի են եւ ժողովներ ու խորհրդակցութիւններ կունենան, պատրաստելու համար որոշ ծրագիր մը։

Ինչպես գրած էինք, Բարձր Դօմիսեր Պ. Տը Մարթել Դամասկոսէն վերադարձին, ուղղակի ձեռ պիտի առնէ Լիբանանի խնդիրը, եւ ինչպես Դամասկոսի մէջ սկսաւ, հոս ալ նախ օփումներ եւ տեսակցութիւններ պիտի ունենայ պետական ու խազախական անձնաւորութեանց ու պարագլուխներու հետ։ Այդ պատրաստութիւնները, պատրաստութեան մէջ են Լիբանանցի բարձրաստիճան անձնաւորութիւնները ու հոսանցիներու կամ խմբաւորումներու պետերը, միացան տեսակէտ եւ ծրագիր ներկայացնելու համար Բարձր Դօմիսերին։ Նոյն գործունէութեան մէջ են նաեւ կրօնական եւ յարանուանական պետեր։ Խալմները մեծ ջանք կ'ապառնեն միացնելու համար իրենց զանազան բաժանումները։ Մարօնիներ, Օրթոտոքսներ նմանապես։

Ցայսօր եղած է այլեւս որ յառաջիկայ Երեսփոխանական ժողովը պիտի բազկանայ 32 երեսփոխաններէ, բոլորն ալ ընտրովի։ Կատարուած են բաժանումներ, որոնց համաձայն Մարօնիներ պիտի ունենան 10 պոռոնց, իսլամ Սիւննիներ՝ 6 իսլամ Շիիներ՝ 6, Յոյն-Օրթոտոքսներ՝ 4 Յոյն-Կաթոլիկներ՝ 2, Տրուզներ՝ 2, Հայեր՝ 1, փոքրամասնութիւններ՝ 1։

Գրած էինք որ Հանրապետութեան Նախագահ 3 տարուան համար պիտի ճոխացուի Բարձր Դօմիսերի կողմէ։ Այդ լուրը ներուած չէ, ընդհակառակը հաստատուած է Մեծ Սերայի կողմէ։

Սւերիական դաշնագրի խնդիրը կարգադրելէ անմիջապէս վերջ, Պ. Տը Մարթել պիտի վերադառնայ Գէյրութ եւ պիտի սկսի բանակցութեանց։

ԵՐԿՐԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆԸ

ՔԱՂԱՂԵՐԵԼՈՒ ՀԱՄԱՐ

Շարժանկարի Ֆիլմ մը, որ մասնաւորապէս ուշիրուած է երկրագործութեան բոբլականութեան, Բ. Դօմիսերութեան կողմէ առեսնուած է առանց տուրքի ներածուելի աման գիներով ցուցադրելու համար ժողովուրդին։

70 ՏԱՐԵԿԱՆ ՀԱՇԻՇԱՄՈՒ ԻՍԼԱՄ ՄԸ

Երէկ, 70 տարեկան ռաւասցեալ իսլամ մը, Մուհամէտ Սաթգ բիքեղագործ, բռնուեցաւ երբ հաւթօ կը ծխէր։ Պահակատուն տարուեցաւ եւ հարցաքննութեան մէջոցին ան յայտարարեց. «Գուրանը Քէրիմի մէջ երբէք գրուած չէ թէ՝ հաւթօ մի գործածէք, հաւթօը ծխախոտի եւ թմպախ պէս Քէյֆ պաճառող ծխելիք մըն է, հետեւաբար մեղք չէ»։

ՀԱՄԲՈՒՐԱՐԿԱԾ

Ապօօ Ալի Բապան անուն վարիչի վարած թիֆնճատարժը կոխկռտեց Մուսթաֆա Մահուէ անուն մարդ մը եւ ծանրօրէն վիրաւորեց զայն։ Վիրաւորը փոխադրուեցաւ հիւանդանոց, իսկ վարիչը բանտ։

ՀԻԻԱՆԴՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ ԿԸ

ԿԸ ՇԱՏՑՆԱՆ ԼԻԲԱՆԱՆԻ ՄԷՋ

ԹԻՖՕԻՏԸ ԳԻԻՂԵՐՈՒ ՄԷՋ

Անձրեւը ուռացման հետեւանքով ջրող երաշտը, ինչպես կը տեսնուի, պատճառ հանդիսացաւ հիւանդութեանց բազմանալուն։ Թիֆօիթի դպրերը մանաւանդ խիստ տարցած են բոլոր գիւղերու մէջ գրեթէ։

Էլ Ֆէրէ գիւղին երէկ կառավարութեան հետազօտով մը կը տեղեկացուէր որ թիֆօիթի հիւանդ դէպքեր պատճառած են վերջին տասը օրուան ընթացքին։ Ձեպել Ամիլի օրջաններուն մէջ կը տարուցակ աւերներ գործել այս հիւանդութիւնը։

Գլխաւորաբար ջուրերու միջոցաւ կը տարածուին գիւղերու մէջ այս հիւանդութիւնները։ Ճաճերն ու մժեղներն ալ նուազ աղիտաբեր դեր չեն կատարեր։ մինչ չեն որ անձրեւները սկսին, կ'երեւի հիւանդութիւնները պիտի չվերջանան։

ԽՈՐՀՐԴԱՒՈՐ ԱՆՀԵՏԱՁՈՒՄ

ԱՆՁՆԱՍՊԱՆՈՒԹԻ՞ՒՆ ԲԷ՝ ՓԱԽՈՒՍՏ

Երէկ գրած էինք որ, Գէյրութի յայտնի վաճառականներէն Ապտիլ Բահման էլ Ուսքա խորհրդատու պայմանագրու տակ անհետացած է։

Ցորեքշաբթի գիշեր, մինչ էլ Հեսնի պահակատան լուր կը տրուի թէ Ապտիլ Բահման Ուսքա Օնէին ծովային բաղնիքը գացած է եւ անկէ փոխրիկ նաւակ մը առնելով մեկնած դէպի պանգոկ Սեր Ձորճի բացերը եւ չէ վերադարձած։ Անմիջապէս ոստիկանութիւնը փնտուրի սկսաւ, մասնաւոր օգնականներ ամէն կողմ փնտուեցին մինչեւ երէկ իրիկուն, սակայն հագիւ գտան պարապ նաւակը եւ Ապտիլ Բահմանի գլխարկը։

«Էլ Ահրար»ի հաղած տեղեկութեանց համաձայն, Ապտիլ Բահման Ուսքա վերջերս ծանեցուցած էր, որ ինքնաշարժ մը գնելու էր եւ վախ կար որ սնանկացնէ։ Իր վաճառատունը գրեթէ պարապուած էր։ Օր մը, անցածները, երբ իր բարեկամներուն հետ տեղեկութիւն մը ուզեց գնելու համար, Ապտիլ Բահման Ուսքա քանի՛ անգամ «Վաղը բերեմ» ըսած է։

Ապտիլ Բահման Ուսքա ծանօթ էր Ուսքա խորհրդատու պայմանագրու տակ անհետացած է։

Ցորեքշաբթի գիշեր, առաւօտեան ժամը 2ին երեք վիրաւորներ բերուեցան Ամեր. հիւանդանոց, Նուսուճ Քասապ 55 տարեկան, ուսոր կիներ Միրեամ Քասապ 45 տարեկան եւ անոնց տղան Սկիմ։ Երեքն ալ գնդակով վիրաւորուած։

Նուսուճ Քասապ, ըստ անձէն ճայրերէն հետեւեալ կերպով պատմած է իրենց վիրաւորման պարագաները։

Ցորեքշաբթի գիշեր, իր ընտանիքով Հասպաեան մօտ եղեր գիւղին մէջ, ուր իրենց հայրենիքին է, կը ճաշակին։ Ժամը 10ին, երկու գինուած մարդիկ կը յարձակին իրենց վրայ։ Ցարագործները կը կրակեն իրենց վրայ։ Հայրն ու որդին, հակառակ իրենց վէրքերուն, կը յարձակին ոճրագործներուն վրայ եւ անոնցմէ մէկը կը ձերբակալեն, իսկ միւսը կը փախչի։ Ալազակը կը բանտարկեն եւ կը յանձնեն ժանտարմաներուն, իսկ իրենք կը փախադրուին հիւանդանոց։

Ոճրագործները մօտակայ Մաճեայ գիւղացի երկու տրիւզներ են, որոնք կուգային վրէժ լուծել Առջի օր, երբ նոր հարցը տալն կուգար, ճամբան Նուսուճ ծանրօրէն վիրաւորեց զայն դանակի հարուածներով եւ օձիքը յանձնեց արդարութեան։

ՊԱՇԱԿԱՊԵՏԻ ՄԻ ՏՈՒՐ ԱՐԱՐՔԸ

Երէկ գիշեր, ոստիկաններ Մաարաթ քաղքի մէջ լսեցին ձայներ։ Ուղղուեցան դէպի ձայնը եկած տեղը եւ Բհօթ Էմիլ կը յայտնէ ոստիկաններու որ պահակապետը կուգայ բունի տիրանալ իր կնոջ։

Բհօթ Էմիլ եւ պահակապետը կը փոխադրուին ոստիկանատուն։

ԼԻԲԱՆԱՆԻ ՕԴԱՆԱԻՈՒԴ ՄԸ

Պ. Լոպէր Ասֆար անուն Գէյրուքցի երբեսատարդ մը, Փարիզի մէջ, հետեւելով օդանաւորդութեան, յայտ հսնութենէ մը վերջ սացած է իր վկայականը։ Լոպէր Ասֆար անձնական օդանաւ մը գնելով եկած է Եգիպտոս եւ անկէ երէկ անցած Դամասկոս, ուրկէ պիտի գայ Գէյրութ։

Պ. Լոպէր Գէյրութի յայտնի բնանիքներէն մէկուն զաւակն է։

ՄԱՔՍԱՆԵՆԳՈՒԹԻՒՆԸ

ՍԻՒՐԻՈՅ ՈՒ ԼԻԲԱՆԱՆԻ ՄԻՋԵՒ

850 ԾՐԱՐ ԹԱՄՊԱՔԻ ԳՐԱՒՈՒՄԸ

Քանիցս կառավարութեան տեղեկացուած էր որ, յայտնի մախանճեցիներ, Սիւրիոյ եւ Լիբանանի միջեւ *բէյվպէյքի* կարեւոր մաքսանենգութիւններ կը կատարեն, առանց վճարելու պահեստի իրաւունքը։ Գլխաւորաբար Գաալպէքի սահմանին վրայ տեղի կ'ունենային այս մախանճեցիներ, այդ պատճառաւ Գաալպէքի ժանտարմայի հրամանատարութեան հրահանգուած էր խիստ խուզարկութիւններ կատարել Սիւրիայէն եկող եւ Սիւրիա գացող կառիերու եւ ինքնաշարժերու վրայ։

Համաձայն տրուած հրահանգի խուզարկութիւնները կը կատարուէին հանի մը օրէ ի վեր։ Ամսոյս 15ին, ժանտարմաներ ճօմարեցին վերջին ծայր արագութեամբ սուրացող ինքնաշարժ մը։ Կենալու հրամանն տուին, սակայն կառքը աւելի արագցուց իր վազքը։ Ժանտարմաներ ինքնաշարժ մը նետելով սկսան հետապնդել եւ վերջապէս յաջողեցան հասնիլ։ 850 ծրար եւ առանց պահեստի *բէյվպէյ* գտան ինքնաշարժի մէջ եւ զրաւեցին։ Իսկ Բաղքէ Համտուն, Սիւրիացի յայտնի մախանճեցը ձերբակալուեցաւ։

ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍՏ

Ծառայիկայ կիրակի, Ս. Նշան եկեղեցւոյ մէջ հոգեհանգստեան արարողութիւն պիտի կատարուի ողբացեալ Յիկ. Մարթա Սրապեանի մահուան տարելիցին եւ Յիկ. Անահիտ Սիմոնեանի (ծնեալ Սրապեան) մահուան երկրորդ տարելիցին առթիւ, առաջինը մայրը Պ. Տաճատ Սրապեանի, իսկ երկրորդը հոյրը։

ՊԱՀՏՕՆԵԱՅ Կ'ՈՒԶՈՒԻ

Ֆրանսերէն և Արաբերէն գրել կարդալ գիտցող հմուտ պահօնեայի մը պէտք կայ կին թէ այր մարդ։ Արաբերէն գրել կարդալը պայման չէ, բաւական է որ խօսիլ գիտնայ։

Պէտք է դիմել Պ. Գրիգոր Գասպարեանին, Սէֆրաուէն Փարի, Նոր Փոսթայի ճամբուն անկիւնը, հանրակառքի գծին վրայ, «Ազգ»ի խմբագրութեան մօտ։

ԱԿԿԱՐԱՆ ՊԷՅՐՈՒԹԻ

17 ՆՈՅԵՄԲԵՐ 1933

		Ս. Դ.
Ոսկիպակ.	դրամդրմ.	419
Անգլիկն.	»	409
Ֆօլար	»	76.50
Թրխական	»	59
Գաճէ Սրբօմաճ		138
Իտալական Լիր 100		675
Ռուսական Ռուպլի 100		70
Անգլկ. ոսկի		616
Ֆրանս.	»	496
Օսման.	»	556
Արծաթ մեճիտ		21

Գրեթէ Ֆօնս. Ա. Ֆէյ 574
» » Բ. » 339
» » Գ. » 327

Սեճերեաճ եզբարէ Բիւ Ֆօնս Քէյճօճ՝ Ե-19

որի երեսի փոքր ինչ խոշոր գծագրութիւնը տալիս էր դէմքին խիստ այրական բնաւորութիւն։

Ես չատ էի հետաքրքրւում, թէ ինչ յանցանքի համար աքսորուած էր նա։ Բայց իւր մասին ոչինչ չէր խօսում և միշտ տխրութիւն էր պատում նրա դէմքին, երբ խօսքը վերաբերում էր իւր անձին։ Ինձ ասեցին, թէ նա եղել է մի նշանաւոր աւազակապետ։ Հէյց որ այդ իմացայ, սկզբում իմ մէջ ծագեց սաստիկ հակակրութիւն դէպի այդ մարդը։ Աւազակը իւր գործունէութեամբ չատ չէր տարբերվում խաչագողներից։ Իսկ խաչագողներին ես ատում էի։ Բայց իմ հակակրութիւնը հետզհետէ անհետացաւ, երբ աւելի մօտ ծանօթացայ նրա հետ։

Աւազակապետը բնիկ պարսկաստանցի էր, Ատրպատականի կողմերից։ Հայրենակցութիւնը առաջին բարեկամական կապը եղաւ իմ եւ նրա մէջ։ Բայց երբ իմացայ որ նա ազգով հայ էր, բոլորովին կապուեցայ նրա հետ։

Մի գիշեր, երբ երկար թախանձեցի նրան, յօժարուեցաւ հաղորդել ինձ իւր կեանքի պատմութիւնը։ Նա սկսեց այսպէս.

«Ինձ կոչում են Ջալլադ, դա իմ իսկական անունը չէ, դա իմ մականունն է, որ նշանակում է դահիճ։ Այդ մականունը ստացայ ես ոչ թէ նրա համար որ դահճի պաշտօն եմ կատարել, այլ նրա համար, որ չատ արիւն եմ թափել, բայց ոչ անմեղ արիւն...Իմ հայրը Ղարաբաղ գաւառի հայ մելիքի տնտեսն էր։ Մելիքը չափազանց հաւատարմութիւն ունէր դէպի նա և համարեա իւր տնտեսական բոլոր գործերը յանձնել էր էր նրան։ Մելիքը միշտ պարսիկ խաների հետ կեանք վարելով, ընդունել էր նրանց չան սովորութիւնները։ Նրա ընտանեկան կեանքը, բարքը, վարքը, կատարեալ պարս-

համար, նա էլ հօրս յայտնեց։ Հայրս գնաց Գորգիի տունը, խոստացաւ տալ մի այծ, հինգ թունդի գինի, մի քանի սօմար սիմինդր, կարճ ասած, խօսեցան, բարիեցան, նշանը դրեցին։ Սպասում էինք, որ աշունքը գայ, գինին պատրաստուի, որ հարսնիք անենք։ Այդ միջոցին, չեմ իմանում, ինչ ստամոքսի մտաւ իմ պարոնի գլխում, նա հրամայեց, որ կէկէլօին վեր առնեն իւր տանը որպէս աղախին։

«Աշունքը եկաւ, գինիները հասան, բայց հարսնիքը չկատարուեցաւ։— «Այս տարի չի լինի», ասում էր մեր պարոնը։ Իմ սիրտը կտրատվում էր անհամբերութիւնից, բայց ինչ կարող էի անել, երբ պարոնը այդպէս էր հրամայում։

«Մի անգամ, կէկէլօն ինձ գտաւ անտառում, տեսնում եմ երեսին դոյն չէ մնացել, կ'ասես սպաննուած լինէր։— Հարցնում եմ.— «Կէկէլօ, ինչ է պատահել քեզ հետ»։ Նա ոչինչ չէ ասում, հէնց լաց է լինում։ Գրկում եմ նրան, դարձեալ հարցնում եմ.— «Կէկէլօ, ինչո՞ւ ես լաց լինում»։ Նա արտասուքի միջից ինձ պատասխանում է։— «Ա՜խ, վատ մարդ է... նա չատ վատ մարդ է...նա Աստուած չունի... նա...»։ Խեղճ աղջիկը չկարողացաւ վերջացնել իւր խօսքը, բայց ես հասկացայ բոլորը...։

Արիւնը խռաւ գլուխս, ես իսկակատաղեցայ։ Հէնց էն սահաթին վազեցի դէպի մեր տունը, խլնչալս վեր առի, թագերի չէրքէզիիս տակ, անից դուրս եկայ։ Առաջ մտայ գինետունը, լաւ խմեցի, սիրտս պնդացրի, յետոյ գնացի պարոնի պարոնի դրա՛ը կանգնեցայ, սպասում էի, որ նա դուրս գայ։ Տեսայ, որ նա դուրս եկաւ, պատրաստվում էր որսի գնալ։ Առաջը կարեցի, ասելով.— «Ինչո՞ւ ես պահել իմ նշանածին»։ Նա բար-

ՏՕՔԹ. ՄԻՍԱՔ Ս. ՏԱՔԷՍԵԱՆ

Նախկին interne բազապետական հիւանդանոցին, այժմ Շէֆ որ հիւանդ St.Elie հիւանդանոցին, հաստատած է իր դարմանատունը (Բոլիքլինիք) Հանրը բաղի իր սեփական նորակերտ շէնքին մէջ։

Հիւանդ կ'ընդունի առեւ օր ը. ա. ժամը 10-12. կ. վ. ժամը 2-6։

St. Elie հիւանդանոցի վիրաբուժութեան, ժանկաբարձութեան, գլուխի, մորթի, վեներական, ներքին եւ պզտիկներու հիւանդութեանց մասնագէտ բժիշկները ամեն օր կ'այցելեն դարմանատունը կ. ա. ժամը 10-12։

Եզակի, արագ եւ մասնագիտական դարմանում. ազատ հիւանդներուն ձրի դարմանում Երկուշաբթի եւ հինգշաբթի օրերը կ. վ. ժամը 2-6։

ՍԱՓՐԻԶ ԵԱՄԻԼԷ

(Քաբուսիներու եկեղեցիի կից)

Կը յայտարարէ իր յարգելի յաճախորդ եւ յաճախորդուհիներուն որ իր սափրատունը օժտած է ամենավերջին նորաձեւութիւններով եւ կաճ կարասիներով, ճիշդ ճաճ Փարիզի առաջնակարգ սափրատուներու։ Օրը օրին կ'ստանայ փարիզեան վերջին մօտիները։ Հանուիր մասնաւոր կարգադրութեամբ մը օժտուած է ճաեւ տաք եւ պաղ ջուրի ինքնաճոս ծառուցանքով։ Այնպէս մը կարգադրուած է որ իւրաքանչիւր յաճախորդ ունենայ իր առանձին դարակը, որուն մէջ պիտի պահուին իրեն յատուկ սափրուելու գործիքները։

Մեր գիները կանանց համար.— 20 Ս. Ֆ. մազ կտրել, 30՝ մազ գանգուրել, 30՝ մազ վէվէտել (ելեֆտրականութեամբ 50), 35՝ լուալ յատուկ օճառով որ կարգիկ մազերու թափուիլն ու թեփը, 200՝ մազ ներկել կամ ոսկեզօծել, 30՝ յօճի գեղեցկացնել, 50՝ դէմի գեղեցկացնել (ելեֆտրականութեամբ), 25՝ մանիքիւր, 50՝ փետիքիւր ելեֆտականութեամբ։

Երիկ մարդոց համար.— 15՝ մազ կտրել, 10՝ ածիլուիլ։ Ամեն օր ածիլուիլ ամսականը 150, շաբաթը 3 անգամ ածիլուիլ ամսականը 95։ Շաբաթը երկու անգամ՝ 70։

Մասնաւոր գիներ դպրոցականներու համար։

Ոտքին վրայ Նաբը ունեցողներ, եթէ կուգեն ազատիլ ցաւերէ, թող փութան անմիջական դարմանի ետեւնալու համար։

Այս բոլոր ծերոցներու ետեւէ մասնաւոր դաս առնել ուզողներուն, ետա ամեն գիներով կը տրամադրենք մեր ժամանակը։

ՀՐԱՇԱԳՈՐԾ ՄԱՐԴԸ

ԷԼ ՀԱՁ ՍՈՒՀԱՍԷՏ ՊԷՅ ԷԼ ՖԷԼԷՔԻ

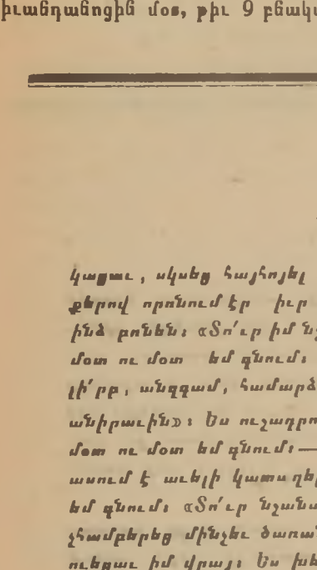

Փութացէք առնելու անոր կտրծիքը ձեր բոլոր փոփոխներուն համար։ Ան կը հանդարտեցնէ բոլոր չտարած և առնչուած մազերը և կը վերադարձնէ ետնեց փոփոքածները։ Կ'իյնէ բոլոր ոզինեքուն. հիքնօթիզմով կը կարդայ մարդուն ետածները։ Ձեռքի գիծերէն կը կարդայ մարդուն անցած, ներկայ և ապագայ կեանքը. կրնայ հաւկնալ ամուսնութեան, ճամբորդութեան, սիրոյ, առեւտուրի, քննութեանց եւայլն բոլոր գաղանիքները։ Այս բոլորը կը ցուցնէ մարդուն, կարծես թէ գրուած ըլլար թուղթի մը վրայ։ Կնոջ եւ ամուսնոյն միջեւ եղած գժտութիւնները ու տարակարծութիւնները կը լուծէ Ասեղոյ Սուրբ անուններովը եւ Ամերիկեան եւ Եւրոպական գիտնականներու փորձառութիւնները օգտագործելու։

Տխուր եղողներուն ուրախութիւն եւ հանգիստ կը պատճառէ. ղպային եւ ժառին հիւանդութիւնները կը դարմանէ։ Այս բոլորը մեծ յաջողութեամբ կը կատարէ, Փարձ ամենամեծ փառն է, անգամ մը այցելել բաւական պիտի ըլլայ։

Հասցէ.— Գէյրութ, Հանդէմ Ղամի փողոցի արեւմուտք, Ֆրանսական հիւանդանոցին մօտ, թիւ 9 բեակարանը

CRÉDIT A L'ÉPARGNE

ՎԱՐԿ ԽՆԱՅՈՂՈՒԹԵԱՆ

ԽՆԱՅՈՂՈՒԹԵԱՄԲ ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽՆԵՐ ԳՈՅԱՑՆԵԼԸ ՔԱՋԱԼԵՐՈՂ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Մասնաւոր ձեռնարկ՝ հաստատուած 19 Դեկտ. 1907ի օրէնքին համաձայն

ՀԻՄՆՈՒԱԾ 1886ԻՆ

ՆՄԱՆՕՐԻՆԱԿ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒ ԱՄԵՆԱՀԻՆԸ

ԸՆԿ. ԿԵԴՐՈՆԱՏԵԼԻ ԻՐ ՇԷՆՔԻՆ ՄԷՋ՝ 11 Place Bellecour LYON

ՊԱՇՏՕՆԱՊԷՍ ԱՐՋԱՆԱԳՐՈՒԱԾ ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹԵԱՆ ԲԱՐՁՐ ԿՕՄԻՍԷՐՈՒԹԵԱՆ ՄՕՏ

Քրանսական հովանաւորութեան տակ գտնուած երկիրներու Ընդհ. Տնօրէնութիւն

ԱՎԸՆԻ ՄԱԱՐԱՒ, ՇԻՄԱԼԻԻ ՇԷՆՔԸ .. ԳԷՕՐՈՒԹ

Իր ունեցած հաստատած պահեստներէ եւ ապահովութիւնը

Իր ունեցած ուիլարդ պահեստներէ՝

Բնչպէս ճաեւ

Իրեն յանձնուած դրամագլուխներու ապահով կերպով գործածութիւնը՝ օգնելու վրայ Փարիզի, Լիոնի ու Մարսէյլի եւ միւս մեծ քաղաքներու մէջ, ետչպէս առաջին կարգի փոխառութիւններով, ինչպէս օգնելու, պետական արժէքներու եւ ուրիշ արժէքներու վրայ տրուած պետութեան երաշխաւորութիւնը կը վայելեն — ընկերութիւնը գտած են լուացոյց հաստատութենէ կարգին՝ որուն հաշուակիր մնած է օգտակարապէս տեսակցելի խնդիրները։

Ընկերութեան բոլոր բերդերուն իրեն անդամներուն ետնուած առաւելութիւնները աճվիճելի են։

ՑՈՒՑԱԿ N. R. I

Դրամագլուխ մը կազմելու համար հետեւեալ գումարներով:	Ամսական վճարումներով:
Ֆրանք 60.000	Ֆրանք 150
» 40.000	» 100
» 20.000	» 50
» 12.000	» 30
» 4.000	» 10

25 տարի շարունակաբար, ի բացառել այն պարագային երբ ամսական վիճակահանութիւններէն՝

200էն մէկին միջոցաւ տեսի, եւ որուն կը մասնակցին առանց բացառութեան բոլոր բիւներ, ու ինչպէս ճաեւ այն բացառական վիճակահանութիւններուն որոնք տեսի կ'ունենան, տեսներ բաժնելու համար անցկացուած մէջ։

ՕՐԻՆԱԿԻ ՀԱՄԱՐ.— Ընկերութեան վճարելի ամսավճարները կը գանձուին ձեր բնակած տունէն կամ գործատեղիէն, վիճակահանութեանց անմիջապէսը մասնակցիլ, ինչպէս նաև մաս ունենալ ընկերութեան չահերուն անմիջապէս որ պայմանագրութիւն մը կը կնքուի, փոխառութիւն առնց անմիջապէս տեղւոյն զեղչելու և այլն։ Եւ մասնաւորապէս արձանագրուած սերի մը երբ կը չահի վիճակահանութենէն անմիջապէս կը վճարուի դրամագլուխը՝ ու այս պարագային վճարելի ամսականները կը դադրին պարտք մը ըլլալէ։

ՄԷԿ ՎՃԱՐՈՒՄՈՎ ՊԱՇՄԱՆԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.— 1950 ֆր.ի միանուագ վճարումով մը անգամ մը կ'ապահովէ 4000 ֆրանքի դրամագլուխ մը, և սոյն գումարին կրնայ առաջին ամսոյն մէջ ինք աէր դառնալ, յաւելեալ գումարով մը, ու այս՝ վիճակահանութեան արդիւնքէն կախում կունենայ։

Աւելի մանրամասնութեանց համար գիտել՝ Ընդհ. Տնօրէնութեան՝ Ավընիւ Մաարաթ, Շիմալիի շէնքը կամ ընկերութեան բոլոր գործակալներուն։

Լիբանանի և Սիւրիոյ, Ալաւիներու եւ Ճէպէլ Տրուզի բոլոր քաղաքներուն մէջ լուրջ եւ նիւթական երաշխիքներ հայթայթելու ի վիճակի աշխատող ներկայացուցիչներ կ'ուզուին։

Ամէն տեսակ դրկել.— Inspection Générale de Syrie et du Grand Liban, Tél. 10—36 Avenue Maarad, B. P. 431, Beyrouth (Liban)

ՏՕՔԹ. Տ. Գ. ԼՈՒՍԱՐԱՐԵԱՆ

ՎԿՍՑԵԱԼ ՓՍՐԻԶԻ ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑՆԵՐԷՆ

ԹԻՒ 27 ՔՍԲԻՒՍԻՆՆԵՐՈՒ ՓՈՂՈՑ ՊԱՊ ԻՏՐԻՍ.

(Քաբուսիներու եկեղեցիի ճիշդ դիմաց)

Երեսր տարիներու ընթացքին Փարիզի մէջ իր ուսումը կատարելագործելէ եւ հիւանդանոցներու մէջ մեծ հմտութեան եւ երկար փորձառութիւններ տեսնելէ վերջ վերադարձած է Գէյրութ եւ հաստատած իր սեփական դարմանատունը Քաբուսիներու եկեղեցւոյ ճիշդ դիմաց թիւ 27 Պապ Իտրիս։

Դիտական ամենավերջին սեթոսներով եւ ելեֆտրաբուժութեամբ (Diatermo-therapie) ներքին եւ ի մասնաւորի կանանց վեներական, Ֆրանկախտ, ծոր եւ հին գերմամիզութիւն, փռօսթաթի, սերմնամաճի, միզամաճի եւ անկարողութեան հիւանդութիւններու ու ակարութիւններ։ Հմտագոյն կը դարմանէ արեան եւ ընդհ. ակարութիւններ, ռմատիզմ (Rhumatisme) մորթային հիւանդութիւններ, մանիսակագոյն ճառագայթներով (Rayon ultra-violet)։ Մասնաւոր ելեֆտրականութեամբ (Electro-coagulation) կատարեալ դարմանում կոկորդի amygdaleի եւ Hemoroideի։

Ընդ. ժամեր 8—12 եւ 2—8։ Կիրակի եւ օրական օրեր միայն կէսօր։

ՏՕՔԹ. ԳԷՈՐԳ ԿԷՐԿԷՐԵԱՆ

Վկայեալ Lauréat նախկին Interne եւ այժմ մնայուն *ՄԱՆԱԳԵՏ* բժիշկ Ֆրանսական հիւանդանոցի *ԱՋԻՒ, ՔՕԻ, ԿՈՒԿՈՐԴԻ, ԱԿԱՆՋԻ և ԳԼՈՒՍՏ* հիւանդութիւններու բաժնին։

Հիւանդ կ'ընդունի կէսօրէ վերջ ժամը 3—6

Իր գրիներին մէջ rue de Damas, No. 15

Հիւանդները ուղղակի հիւանդանոց կ'ընդունուին իր կողմէ տրուած մուֆ րաբորով։

Ազքատ հիւանդներու ձրի դարմանում, ամէն օր կէսօրէ առաջ ժամը 10—12, հիւանդանոցի դարմանատան մէջ։

ՄԷԹՈՏԻԿ ԿԱՐԻ ԵՒ ԶԵՒԱԳԻՏՈՒԹԵԱՆ

ԿԱՐՃ ԴԱՍԸՆԹԱՑՔ՝ ՄԷԹՈՏ ՓԱՐԻԶԷՆ

Մաճօր գերձակուհի ex Աճուշ Պաղչեճեան, պատիւ ունի ծանուցանել յարգոյ հասարակութեան թէ՝ իր գերձակատունը վերահաստատած է Bab-el-Edris Rue Veygan, «Լա Սիռիոյ խմբագրատան ճիշդ դիմացի ծոր շէնքը։

Տիկին եւ Օրիորդ եռանդուն ատակերուհիներէ կրնան կարճ ժամանակաժիջոցի մը մէջ իւրացնել կարճ ու ձեւագիտութիւնը եւ սահուն իրենց վկայականներ։

Նկատի ունենալով ժամանակին ու պարագաներ, գիները դիւրամատչելի դարձած են դաս առնող ատակերուհիներուն եւ վճարման դիւրութիւններ կը տրուին։

Մանրամասնութեանց համար դիմել՝ Bab.Edris, Rue Veygan Immeubl Aleyli Frères, առաջին յարկ։

PHARMACIE DE LA SANTÉ

ԴԵՂԱՐԱՆ ՇԱՀԻՆԵԱՆ ԵՂԲԱՐՑ

ՏՕՇ ՓՈՂՈՑ ԹԻՒ 3

[Նաւահանգիստ իջնողնամբու ձախին,
Քաղամապետարանի շէնքին տակ]

Մեր դեղարանին մէջ հրաշխաւորուած է դեղագրի մը պատրաստութեան համար անհրաժեշտ եղող դեղերու որակն ու քարմութիւնը։

Ունինք նաեւ Եւրոպական պատրաստ դեղերու, parfumerieի եւ առողջապահական առարկաներու ճոխ մթերք։

Մաքրութեան, գիներու չափաւորութեան, եւ ճօդապահութեան համոզուելու համար, բաւական է անգամ մը այցելել։

UNITED STATES LINES

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ՎԱՃԱՌԱԿԱՆԱԿԱՆ ԳԻԾ

Աշխարհի ամենէն ապահով, շքեղ եւ արագ նաւերը

(Շաբաթական կանոնաւոր երթեկ Հաւրէն Շէրպուրկ և Նիւ Եօրք)

Նաւերու անունները		Մեկնումի թուականները		
Աւաչինկթըն	»	9	Նոյեմբեր	Շէրպուրկէն
Բրէզիտէնթ Հարթինկ	»	16	»	Հաւրէն
Մանհաթթան	»	23	»	»
Բրէզիտէնթ Ռուզվելթ	»	30	»	»
Ուաչինկթըն	»	4	Դեկտեմբ.	Շէրպուրկէն
Բրէզիտէնթ Հարթինկ	»	14	»	Հաւրէն
Մանհաթթան	»	17	»	»
Ուաչինկթըն	»	28	»	Հաւրէն

Մանրամասն տեղեկութեանց համար պէտք է դիմել

Ընդհ. գործակալութեան

ՀԻՒԹԻ ԵՂԲԱՅՐՆԵՐ

Հետաձայն 8—00, Մաարաթ փողոց Գէյրութ, B. P. 511։

Հետագր. հասցէ.— «HITTIFRER»։

ԱԻԱՁԱԿԱՊԵՏԻ ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆԸ

ԱՌԱՋԻՆ ԳԻՇԵՐ

Ա·

Անցել էր երեք տարի այն օրից, երբ ես աքսորուեցայ։ Այժմ բաւական ընտելացել էի դատապարտեալի տաժանական կեանքին, բաւական տանելի էր դարձել ինձ այնտեղի կերակրին, խոնաւ և մթին կացարանների մէջ։

Աչխարհից կտրուած, կեանքի վայելչութիւններից զրկուած դատապարտեալը իւր չրջանի մէջ ոչինչ բաւականութիւն չէ գտնում։ Այստեղ ամէն մարդ յակասում է գործում որովհետև իւր համար չէ գործում։ Ուր չկայ շահ և չահերու միութիւն, շատ բնական է, որ այնտեղ չէ կարող կազմուել ընկերական կեանք, սէր եւ միաբանութիւն։ Եւ գուցէ այդ է պատճառը որ այն ահռելին խառնաճիրանճ բազմութեան մէջ մարդ չէ կարող գտնել մի լաւ բարեկամ, մի լաւ ընկեր։

Միակ բանը, որ երբեմն մօտեցնում է այդ թշուառներին և կապում է միմիանց հետ, է նրանց վիճակի միանմանութիւնը։ Դժբախտութեան մէջ մարդը իւր նման ընկեր է գտնում։ Ես գտայ մի այնպիսի ընկեր, որի հետ բաժանում էինք մեր վշաերը։

Այդ երիտասարդը հէնց առաջին անգամից գրաւեց իմ ուշադրութիւնը, քանի գեռ նրա հետ ծանօթացած չէի։ Նա մի բարեկազմ տղամարդ էր, բարձրահասակ,

կացաւ, սկսեց հայհոյել և չորս կողմն էր նայում, աչքերով որոնում էր իւր սպասաւորներին, որ հրամայէ ինձ բռնեն։ «Ո՛ւր իմ նշանածը» կրկնում եմ ես, հէնց մօտ ու մօտ եմ գնում։ Նա դարձեալ գոռում է. «Դու, լի՛րբ, անզգամ, համարձակվում ես... բռնեցէք այդ անիրաւին»։ Ես ուշադրութիւն չեմ դարձնում, հէնց մօտ ու մօտ եմ գնում։— «Հիմա քեզ խեղդել կը տամ» ասում է աւելի կատաղելով։ Իսկ ես հէնց մօտ ու մօտ եմ գնում։ «Ո՛ւր նշանածս, ասում եմ քեզ»։ Նա էլ չհամբերեց մինչեւ ծառաները հասաքուէին, յարձակուեցաւ իմ վրայ։ Ես խենջարը խրեցի նրա կողքը...։

Այդ միջոցին ես նայեցի վասօյի երեսին, նա այնպէս գունատված էր, նրա շրթունքը այնպէս դողդողում էին, որ կարծես հէնց այն րոպէում իր արիւնոտ խենջարը դուրս էր քաշում բռնակալ պարոնի կողքից։ Երբ նա փոքր ինչ հանգստացաւ, հարցրի.

— Իսկ դու չփախա՞ր։

— Փախայ, բայց երբեմն գիշերով յայտնվում էի մեր գիւղում, որ կէկէլօյին էլ կարողանամ փախցնել։ Աստուած չյաջողեց, մի գիշեր բռնուեցայ։

Վասօյին ես աւելի սկսեցի սիրել, երբ իմացայ նրա կեանքի պատմութիւնը։ Մեզ տղան սիրոյ զոհ էր դարձել։ Սէ՛ր... ի՞նչ բան ես դու, ես մինչեւ այսօր չեմ կարողացել հասկանալ քեզ, թէեւ ինքս էլ սիրել եմ, և այժմ էլ սիրում եմ...։

Վասօն և Կէկէլօն, որպէս ծորեր, որպէս սեփհականութիւն մի անգութ պարոնի, յօժարութեամբ նո. իրում են նրան իրանց աչխատանքը, իրանց վաստակը։ Բայց երբ պարոնը դիպչում է և այն զգացմունքին, որը ասում է իւրաքանչիւր անհատի համար, այն ժամանակ ճնշուած, հլու տորուկն անգամ այլևս չէ համբերում...

Իսկ ես, թշուառականս, ի՞նչ արեցի Նէնէի համար, ինչո՞վ ապացուցի որ ճշմարտապէս սիրում եմ նրան...։